

ĐAKAO - TÂN ĐỊNH.

Trần đình Phước

Cho đến bây giờ, dù đã xa Tân Định và Đa Kao nhiều năm, nhưng trong tôi “Tân Định và Đa Kao” lúc nào cũng là một nỗi nhớ khôn nguôi! Chúng cứ thôi thúc tôi hoài. Đã bao năm qua, tôi muốn tìm về chốn này, để sống lại với kỷ niệm thuở học trò, mà tình yêu khi đó “chỉ biết đôi mắt nhìn nhau cũng đủ rồi.” Tôi cứ hẹn nhiều lần, nhưng vẫn chưa bao giờ thực hiện được ước mơ của mình. Rồi! một dịp tình cờ đưa đến. Giấc mơ đã trở thành hiện thực. Tôi đã có hai tuần lễ đi qua, đi lại, đi tới, đi lui, đi xuôi, đi ngược trên những con đường kỷ niệm của Tân Định và Đa Kao. Điều làm tôi rất đỗi ngạc nhiên và thích thú nhất là nhiều con đường trong khu vực này vẫn không hề bị đổi tên.

Thật vậy! Sau 30 tháng 04, năm 1975. Một số tên đường của thành phố Sài Gòn thân yêu đã bị đổi bằng những cái tên xa lạ. Nay, được thấy lại các tên đường ở khu Tân Định và Đa Kao không bị thay đổi nhiều, trong lòng tôi bỗng nhiên dâng lên một sự xúc động mãnh liệt và một niềm sung sướng vô biên.

Xin mời quý vị cùng tôi tìm về những con đường kỷ niệm thân yêu của Tân Định và Đa Kao với những bồi hồi, rung động khó quên của thời niên thiếu không bao giờ phai pha, dù năm tháng trôi qua như cơn gió thổi.

Trước hết, xin bắt đầu từ Cầu Kiệu với con đường Hai Bà Trưng đi về phía Sài Gòn. Khoảng đường này, bên tay phải là hẻm Vựa Gạo số 477 HBT. Nơi các ghe thuyền ngày xưa chọn làm bến tấp nập xuống gạo ở đây, để từ đó gạo được giao lại cho các chợ. Hẻm có nhà của Hoạ Sĩ vẽ áo dài ba miền Nam, Trung, Bắc nổi tiếng Lê Trung. Ông đã từng đoạt nhiều giải thưởng lớn về Hội Hoạ. Con hẻm đi ra được hẻm 60 Cù Lao Yên Đồ, phòng khám mắt của Bác Sĩ Kính, tiệm bán bông cườm cho đám tang, tiệm thuốc Bắc của ông Lang Sách. Nay là tiệm bán “Bánh Tằm Bì 457 HBT với “Đặc Sản Bạc Liêu” của con trai của rơ nước rút Nguyễn Văn Châu

thuê mở quán ăn. Cua Rơ xe đạp Nguyễn Văn Châu đã làm nên một kỳ tích vô tiền khoáng hậu, mà cho đến nay chưa từng có bất cứ cua rơ xe đạp VN nào tạo được “Trong cùng năm 1961, ông đã đoạt chức Vô Địch nước rút Á Châu ở Đông Kinh và Đông Nam Á Vận Hội ở Ngưỡng Quang”,

Số 459 HBT là nhà của nữ ca sĩ TV Chi Bảo PHQ. Có lẽ cô là ca sĩ duy nhất xuất thân từ lò của nhạc sĩ Nguyễn Đức còn cất tiếng hát cho đời thêm vui? Thời vàng son của cô với những bài hát về lính như: Giờ Đây Anh Ở Đâu, Vườn Tao Ngộ, Dấu Chân Kỷ Niệm, Thương Hoài Ngàn Năm... đã đưa tên tuổi cô đến gần với những người yêu tân nhạc, nhất là các anh lính chiến đang trú đóng nơi tiền đồn xa xăm, heo hút. Hiện PHQ định cư ở Nam Cali. Cô cùng ca sĩ TTL phụ trách chương trình truyền hình “Tiếng Hát Hậu Phương” trên Hồn Việt TV.

Hẻm cô Hai Kim, số 451 HB. Bên phải đầu hẻm là tiệm điện Ngọc Sơn, trong hẻm có cô Hai Kim chuyên cắt lể, giác hơi, cạo gió và bán thuốc tể. Cạnh bên là nhà của Dịch Giả các truyện kiếp hiệp nổi tiếng Từ Khánh Phụng vợ các truyện: Trảm Lữ Bảo Kiếm, Hoả Long Thần Kiếm, Quái Khách Muôn Mặt, Song Nữ Hiệp Hồng Y Kiếm Hiệp,... có lò làm bánh hủ tít và bánh cuốn tráng hơi của người Hoa chuyên đem bỏ mối trong vùng, Bà Năm Cà Li bán vải ở chợ Tân Định.

Bên trái hẻm là tiệm sửa xe gắn máy Ông Bảy Mập chuyên sửa xe Mô Tô Harley-Davidson, nhà thuốc Nhân Phong Đường hay còn gọi là Thuốc cam Hàng Bạc số 447 B - HBT. Trước cửa trên quay kính bên trái có trưng bày một con nai bằng gỗ mun, nhìn tưởng như thật. Gia đình Nhân Phong Đường hầu hết ở nước ngoài.

Hiện chỉ còn người con trai út là cựu quân nhân Binh Chung Thiết Giáp VNCH ở lại trông coi và kế nghiệp. Căn nhà đã sửa lại khang trang hơn xưa. Trước năm 1975, ông chủ thuốc cam Hàng Bạc có nhiều bộ sưu tập đồ cổ rất giá trị. Nhất là những binh khí và đồ sành sứ cổ xưa. Đặc biệt, có một con chim sáo nhỏ bằng ngọc thuộc loại quý hiếm.

Kế bên là tiệm cà phê tên Hải Nàm của người Việt gốc Hoa. Nơi đây bà con thuộc giới bình dân thường đến thưởng thức cà phê pha bằng vợt. Hai chân ngồi trên ghế theo kiểu ngồi nước lạt, miệng nhâm nhi ly cà phê xay chùng, môi bập bẹ điều thuốc Rê Gò Vấp, Cotab, Bastos xanh đỏ... để bàn chuyện thời sự, bàn những con số đề sẽ xổ vào buổi chiều, giá cả hàng hóa lên xuống hàng ngày, chuyện chánh chi, chính em, bàn về đua ngựa cuối tuần ở trường đua Phú Thọ, với các con ngựa được mang tên các nữ nghệ sĩ cải lương danh tiếng như: Út Bạch Lan, Thanh Nga, Ngọc Giàu, Bạch Tuyết.. Ngoài cà phê ra, còn có hủ tít mì, hoành thánh, bánh bao, xiu mại.. Buổi chiều có thêm xe bán tiết canh, lòng heo của bà Thìn, nhà trong hẻm 60 Yên Đổ, Cù Lao.

Phía bên trái, dưới chươn Cầu Kiệu là con hẻm nhỏ số 478 HBT chuyên bán chó, kèm theo một đội quân chuyên săn bắt chó. Dụng cụ hành nghề rất đơn giản: một ống nước dài khoảng một thước rưỡi, bên trong luồn một sợi dây cáp nhỏ, được thắt nút thông lọng. Họ lùng sục khắp hang cùng, ngõ hẹp trong thành phố, ra đến tận ngoại ô để tìm nguyên liệu chó, đem về cung cấp cho các quán Cờ Tây. Em chó nào chạy lang thang là chỉ vài giây, bằng thao tác thuần thục, các tay săn bắt chó đã đưa thòng lọng vào cổ em và ném ngay vào bao bố trong có đựng tro, để cho em bị ngộp, không sửa, không giãy giụa, hoặc ú ớ được. Nếu em chó nào đẹp, có giá trị thì chờ vài ngày cho chủ nhân đến tìm chuộc lại theo luật giang hồ. Kế tiếp là tiệm trà Phật Tổ, cây xăng nhỏ HBT, cửa hàng bán đồ điện Thành Mỹ, tiệm sơn Mậu Ký và cửa hiệu bán xe đạp cùng phụ tùng Đoàn Văn Thắm được các cua rơ xe đạp chuyên nghiệp như: Lê Thành

Các, Bùi Văn Hoàng, Trần Văn Nền, Ngô Thành Liêm, Lưu Quần, Huỳnh Anh, Trần Gia Thu, Trần Gia Châu, Trương Tỷ, Huỳnh Ngọc Chánh, Tô Hiếu Thuận, Võ Vĩnh Thời, Nguyễn Hữu Thoại, Nguyễn Văn Hoà, Nguyễn Văn Kinh, Trần Hữu Tuấn... .. thường đến chọn mua phụ tùng. Đôi khi họ phải nhờ tiệm đặt hàng sản xuất từ Pháp và Ý Đại Lợi. Sau này, có thêm tiệm bán xe đạp Tuấn Kiệt với bà chủ đeo kính trắng, gọng nhựa đen, miệng lúc nào cũng cười tươi như hoa nở.

Queo trái ở ngã ba là đường Trần Quang Khải. Đầu đường là phòng mạch của Bác Sĩ Hạnh. Trước khi đi ngoại quốc đã làm giấy tờ hợp pháp giao lại căn nhà cho người em tên Lịch. Nay, vợ chồng anh hành nghề bơm và vá ép xe giá rất bình dân. Họ làm ăn rất đàng hoàng, uy tín và có lương tâm, tiệm Bida TQK, về sau đổi thành Salon bán xe TQK. Đi thêm vài bước là con đường nhỏ tên Nguyễn Hữu Cảnh, còn gọi là đường Xóm Chùa vì trong hẻm có nhiều chùa chiền.

Đầu hẻm, phía bên phải là chỗ mài dao kéo, tông đơ, rồi đến quán bánh cuốn Thanh Trì và xôi vò số 212/2B vẫn còn tồn tại. Có lẽ đã hơn nửa thế kỷ? Hình như bắt đầu từ năm 1957, sau khi ông bà đi cư vào Nam một thời gian. Bà chủ tên Mai đã mất cách đây vài năm. Nay, con trai và con dâu của bà tiếp tục nối nghiệp. Khách vẫn đến ủng hộ rất đông. Quán chỉ mở vào buổi sáng.

Nằm đối diện là Hãng Sáo Công Ty, rồi tới Trường Việt Nam Học Đường, số 38 đường Đặng Tất do Thầy Phan Hiếu Kính làm Hiệu Trưởng và Trường Trung Học Tư Thục Văn Lang, số 51 Trần Quý Khoách do Thầy Ngô Duy Cầu làm Hiệu Trưởng. Trường Văn Lang bắt đầu bằng hai dãy nhà lợp bằng tôn trên nền đất từ các ao rau muống. Sau đó Thầy Cầu cho xây dựng từ từ. Sau này, trường Văn Lang được xem như có bề thế nhất trong vùng. Thành phần giáo sư giảng dạy rất hùng hậu. Đa số đang là Giáo Sư của các Trường Công Lập nổi tiếng như Pétrus Ký, Chu Văn An... Năm nào, tỷ lệ học sinh trường Văn Lang cũng đều đạt thành tích rất cao trong các kỳ thi Tú Tài 1 và Tú Tài 2 do Bộ Giáo Dục tổ chức. Thầy Cầu mất đúng vào ngày 30 tháng 04, năm 1975. Hiện nay Trường Văn Lang là trường duy nhất trong khu vực Đa Kao và Tân Định còn tồn tại và vẫn giữ tên Văn Lang. Tuy nhiên, chánh quyền đang có kế hoạch xây lại mới vì trường được xây dựng đã trên nửa thế kỷ trên khu đất ruộng, hư hại nhiều theo thời gian. Hiện đang chờ kinh phí phê duyệt xong là bắt đầu đập bỏ để xây lại. Không biết khi xây xong có còn mang tên Văn Lang hay trở thành khách sạn, nhà hàng, hoặc cư xá ?

Đối diện trường Văn Lang là Cư Xá Kiến Ốc Cục Tân Định, dành cho công chức. Đi vào phía trong là chùa Vạn Thọ và một số chùa nhỏ khác nằm rải rác. Ngoài ra có dãy phố mười căn, trong đó có gia đình ban kích động nhạc thần đồng CBC danh tiếng một thời, vì các nghệ sĩ trình diễn đều còn ở lứa tuổi nhi đồng và ban nhạc chuyên phục vụ cho đám tang của Hội Bắc Việt Tương Tế mà nhạc công sử dụng các nhạc cụ dân tộc, kể cả phần khốc mướn.

Phía tay phải là quán cơm cây Điệp, kế bên là hãng sản xuất Gạch Bông Vân Sơn và tiệm Billards mang cùng tên. Nhìn sang bên đường là tiệm giặt ủi Tần Tiến, cho thuê xe xích lô đạp, làm bản kẽm Dầu, trường Trung Học Tư Thục Tân Thạnh của Thầy Phan Út. Trước khi đi vào cổng trường, phải đi ngang Bảo Sanh Viện Ngô Liêm. Hẻm Trường Tân Thạnh đi ra được đường Đặng Dung. Queo bên trái có khách sạn Đặng Dung, sang bên phải là nhà Thầy Hiệu Trưởng Văn Lang Ngô Duy Cầu, số 48 A Đặng Dung. Nay là phòng chữa răng Ngọc Nha. Đối diện nhà Thầy Cầu là số 85 Đặng Dung, ngày xưa là Đài Phát Thanh và nhà của gia đình Thuốc Cam Hàng Bạc gần đó.

Đi tiếp sẽ gặp quán cà phê nhạc tên Thơ, trước quán có trang trí mái che được lợp bằng lá dừa phơi khô. Nơi đây, các học sinh, sinh viên thường tới để vừa thưởng thức cà phê, vừa nghe nhạc do các giọng ca tài tử trình diễn vì giá cả tương đối bình dân. Thành thoảng cũng có các nhạc sĩ Phạm Duy, Trịnh Công Sơn, Từ Công Phụng..., các ca sĩ Khánh Ly, Miên Đức Thắng, Nam Lộc...đến trình diễn.

Gần bên là Chùa Cô Hồn hay Tân Hiệp Nam Nữ Hội chỉ còn tấm bảng ở phía trước, số 186 TQK, cây xăng TQK, Photocopy Hoàng Sơn, xe nước mía chị Hai số 186 Bis. Cô em gái tên D là nữ sinh Lê Văn Duyệt rất xinh xắn và duyên dáng. Nhờ thế mà xe nước mía chị Hai lúc nào cũng tấp nập khách đến thưởng thức mà đa số là nam sinh. Nhiều anh chơi nổi kều một lúc hai, ba ly và tình nguyện rửa và dọn ly giùm. Tuy nhiên, một chàng Sĩ Quan tốt nghiệp khoá 19 Võ Bị Đà Lạt thuộc binh chủng quanh năm hành quân với bưng biền và lặn lội ở Rừng Lá Thấp đã được nàng đáp lại tình yêu. Đây là một mối tình lãng mạn và trong sáng. Nhưng định mệnh oái ăm đã không đưa đến một kết thúc tốt đẹp vì thân mẫu cô đã quyết liệt từ chối. Lý do là khác biệt về tôn giáo và nhất là không muốn cô sớm trở thành quả phụ thơ ngây ở tuổi vừa mới chớm hai mươi. Cuối cùng, hai người đành phải nhắm mắt chia tay. Nghe đâu gia đình nàng đang định cư ở Canada. Còn chàng sau năm 1975 tiếp tục dùi mài kinh sử hơn mười năm ở Đại Học không có ngày tốt nghiệp. Chàng đã cùng gia đình đến Mỹ theo diện H.O và định cư ở Nam Cali. Thành thoảng chàng cũng viết nhiều bài gồm đủ các đề tài và được đọc giả các nơi ái mộ. Nghe đâu chàng cũng đã từng đoạt giải “Viết Về Nước Mỹ” nhiều lần.

Đường Bà Lê Chân bên tay phải, ngay góc đường là quán cơm tấm bì, chả, sườn nướng, xí mại và cà phê pha vớt bình dân tên Ngọc Long của vợ chồng con trai nghệ sĩ lão thành Bảy Nhiêu. Kế bên có bà Sáu bán nước trà Huế, bánh kẹp, chuối già và hai bàn đá banh tay, lôi cuốn các học sinh kéo đến chơi thường gây ồn ào trước khi vào học và lúc tan trường. Đôi khi sinh ra ẩu đả vì cá độ, chọc quê nhau. Cả hai bên thắng hay thua thì quần áo, mặt mày đều dính dầu nhớt lem luốc. Chắc chắn về nhà sẽ bị ăn đòn.

Nằm đối diện là Đình Phú Hoà, số 159 TQK nơi các đoàn hát bộ và cải lương thường đến tập và diễn tuồng. Diện tích Đình Phú Hoà đang dần dần bị thu nhỏ lại vì được biến thành nơi giữ xe và nhà cửa ở bất hợp pháp. Sát bên Đình Phú Hoà là lớp Anh Ngữ của Giáo Sư Nguyễn Thế Thông.

Nằm trên đường Bà Lê Chân phía bên trái có một hẻm nhỏ với ông Sáu Hộ chuyên bó bột trị trật xương, gãy xương tay chân, tiệm Kim Thạch bán văn phòng phẩm, dụng cụ học sinh, nhà in Bùi Văn Tạ, bảo sanh viện Hà Đông Hà. Trước mặt có con đường mang tên Mã Lộ. Hồi xưa là bến xe thổ mộ và xe cá. Con đường này chạy song song phía sau chợ Tân Định. Đi thêm khoảng mười mét là đường Hai Bà Trưng. Nằm ngay góc Bà Lê Chân và HBT là Y Viện Tân Định. Phía bên phải có tiệm thịt bò Thành Thế và ba tiệm vàng Đình Thế, Hữu Thành và Mỹ Thịnh. Hai ông bà Mỹ Thịnh sản xuất hàng tá con. Tất cả đều là gái. tương cô nào cũng đều dong dỏng cao. Nghe đâu ông bà đi cầu tự được một cậu con trai? Cũng nói thêm ở gần đó có nhà thuốc Đông Y Đức Nguyễn số 350 HBT của Đông Y Sĩ Chánh Kỷ.

Bên trái là chợ Tân Định hoạt động hầu như suốt ngày. Ban ngày là hoạt động về chợ búa. Còn về chiều và tối thì các hàng quán: Trái cây, hột vịt lộn, ốc gạo, ốc hương, ốc len xào dừa, khô mực, đu đủ bò khô, gan cháy, hủ tíu mì, sâm bổ lượng, cháo lòng, bánh cuốn...Bà con đi ngang qua thường hay bị kéo lại mời mọc và lực lượng bán vé số vừa thấy khách ngồi là chạy

lại đưa xấp vé số vô mặt như ép phải mua. Chưa tính đến các cái bang thường gây phiền phức cho thực khách khi vừa ăn xong, khách chưa rời khỏi bàn đã bị họ nhào tới thu gom chiến trường trong chớp mắt.

Khoảng 22 giờ đêm thường thấy hai anh TPB/ VNCH xuất hiện: một anh mù hai mắt, một anh mất một tay và một chún. Anh mù hai mắt đệm Guitar, còn anh kia đến từng bàn lịch sự mời thực khách mua vé số. Cả hai cùng song ca những bài hát về lính như: Rừng Lá Thấp, Chiều Trên Phá Tam Giang, Tâm Sự Ng ười Lính Trẻ, 24 giờ Phép, Bông Cỏ May, Thành Phố Buồn, Đường Xưa Lối Cũ... rất được bà con hết lòng ủng hộ. Nếu có ai yêu cầu hát thêm, hai anh cũng sẵn sàng thoả mãn. Đặc biệt, khách không muốn mua vé số, nhưng muốn biếu tiền thì hai anh cảm ơn không nhận, mà trả lời “chỉ bán vé số mà thôi!”

Từ Đình Phú Hoà nhìn sang bên kia là đường Trần Nhật Duật. Xe chè Huỳnh Thị Ngà nằm ngay góc đường. Bà chủ là người miền Bắc di cư. Xe chè bà nổi tiếng về đậu xanh, đậu đỏ và bánh lọt nước dừa không nơi nào sánh bằng. Bà cũng bán thêm nước chanh muối, sương sáo, sương sa. Vào giờ tan học học sinh các trường kéo đến rất đông , bà bán không kịp. Đường TND chạy dài tới khu nông cơ cũ. Cuối cùng, được chấm dứt bằng một nhánh sông nhỏ chày ngang qua. Học sinh trốn học thường đến đây tắm sông, trèo hái trứng cá, bần, bình bát, keo và mướn ghe chèo ra đến Long Vân Tự và cầu Phan Thanh Giản - Xa Lộ Sài Gòn & Biên Hoà.

Trên đường Trần Nhật Duật có bốn con đường nhỏ mang tên các nhân vật lịch sử đi ngang qua. Thứ tự như sau: Đặng Dung, Đặng Tất, Trần Quý Khoách và Trần Khánh Dư. Riêng, hai đường Đặng Dung và Trần Khánh Dư chạy dài đến đường Trần Khắc Chân, còn gọi là xóm Cầu Mới, đi ra được đường Chi Lăng - Gia Định. Ngoài ra, hẻm số 21 TND có tiệm chụp hình Nguyễn Kỳ nổi tiếng. Một thời được các nữ sinh kéo đến rất đông. Họ thường đến đây chụp hình chân dung để kỷ niệm hay dán trong lưu bút ngày xanh mỗi dịp Hè về...Chủ nhân có biệt tài tô điểm, thêm thắt làm cho hình đẹp, sắc sảo, và giá trị hơn, giống như làm photoshop bây giờ.

Nhà số 10 là Trường Trung Tiểu Học Tư Thục Huỳnh Thị Ngà do Bà Huỳnh Thị Ngà làm chủ, kiêm Hiệu Trưởng. Trường thành lập từ năm 1947, ban đầu chỉ là những lớp bậc ở Tiểu học ở căn nhà trệt. Dần dần xây lên nhiều lầu và phát triển thêm Trung Học Đệ Nhất Cấp và Đệ Nhị Cấp. Bà là một phụ nữ giỏi, đảm lược. Thời nào Bà cũng giao thiệp rộng trong các giới chức đương quyền và các Phong Trào Phụ Nữ. Bà biết chèo chống, điều hành và giữ vững ngôi trường Huỳnh Thị Ngà trong bao nhiêu năm, mà chung quanh có nhiều trường trung học tư thục khác như: Vạn Hạnh, Văn Lang, Việt Nam Học Đường, Văn Hiến, Huỳnh Khương Ninh, Vương Gia Cần, Tân Thạnh, Les Lauriers, Nguyễn Công Trứ, Đông Tây Học Đường... Các Hiệu Trưởng đều là phái nam. Họ đã dùng mọi cách để cạnh tranh với trường bà, nhưng không ảnh hưởng được gì hết! Đặc biệt, Trường HTN còn là trường duy nhất ở Sài Gòn có nhận nữ sinh nội trú. Phụ huynh rất an tâm khi gửi con vào đây học nội trú. Bà dạy dỗ, chăm sóc, theo dõi thường xuyên và áp dụng kỷ luật thật nghiêm khắc với các em. Trường lúc nào cũng đông học sinh, thi cử luôn luôn đạt thành tích tốt. Bà khuyến khích học sinh tham gia các chương trình văn nghệ, các công tác phục vụ cộng đồng, cứu trợ các nạn nhân bị thiên tai và thăm viếng thương bệnh binh đang được điều trị ở các Quân Y Viện. Những học sinh có đóng góp được bà nâng đỡ cho học miễn hay giảm một phần học phí. Nữ minh tinh điện ảnh nổi tiếng Thẩm Thúy Hằng, Ca sĩ Trang Mỹ Dung, Thảo Ly, Phương Đại, Thần đồng Phương Mai, Vũ Bộ Song Kim...đều từng là học sinh trường HTN.

Ngoài ra, Bà còn dành một phòng rộng nhất cho Giáo Sư dạy Pháp Văn Trần Văn Chánh thuê mở Cour Particulier ở tầng trệt. Giáo Sư Chánh là thân phụ của Bộ Trưởng Y Tế VNCH là Trần Lữ Y (Louis.) Lúc đầu Thầy mở các lớp luyện thi Tú Tài 1&2 Pháp tại tư gia gần trường Huỳnh Khương Ninh, trước nhà có cây mít ướt đã già, múi nhỏ, nhưng ngọt và thơm. Sau này học sinh các trường theo chương trình Pháp như: Les Lauriers, Marie Curie, Jean-Jacques Rousseau, Couvent des Oiseaux, Pasteur, Taberd... đến ghi tên học rất đông, nên Thầy phải chuyển sang trường Huỳnh Thị Ngà mới có thể chứa đủ.

Trường hoạt động cho đến ngày 30/04/1975. Tính ra tồn tại gần ba mươi năm. Bà HTN mất ngày 5 tháng 12, năm 1992 tại tiểu bang Virginia (Hoa Kỳ.) Lúc còn sinh thời. Bà có ước mơ lấy lại ngôi trường thân yêu, mà Bà đã bỏ ra bao nhiêu công sức tạo dựng. Nhưng ước mơ của Bà đã không bao giờ trở thành hiện thực .

Đối diện trường Huỳnh Thị Ngà, góc đường Đặng Dung là nhà giáo sư khiêu vũ Nguyễn Trọng ở trên lầu một, phía trước có cây me to. Học sinh các trường chung quanh thường leo lên hái, Những trái me được túm gọn lại trong áo sơ mi. Khi vừa trèo xuống, thỉnh thoảng bị các anh hùng du đảng xóm chợ Tân Định tịch thu hết chiến lợi phẩm. Lúc đó chỉ biết mếu máo, năn nỉ xin lại vài trái ăn cho đỡ công sức hái.

Cách đó vài căn là nhà Giáo Sư Huỳnh Văn Mĩ (i ngắn.)Thầy Mĩ nổi tiếng về dạy Pháp Văn, nhưt là phương pháp phân tích các mệnh đề rất dễ hiểu. Thầy cũng là một trong những Võ Sư có công sáng lập môn phái Hàn Bái Đường. Không ai nghe nhắc về vợ thầy, sau khi hết giờ dạy học chỉ thấy Thầy đi chợ một mình, tay xách cái gà mên. Thầy có con trai tên H..đẹp trai, giỏi võ và tốt nghiệp Bác Sĩ Quân Y.Thầy Mĩ mất ở Nam Cali năm 2004, hưởng thọ 93 tuổi. Học sinh trường Huỳnh Thị Ngà rất nể sợ thầy. Trong giờ Thầy dạy, không em nào, cho dù bặm trợn đến đâu cũng không dám hó hé, quậy phá hay lơ là vì Thầy rất nghiêm và khó. Em nào vô kỷ luật. Thầy sẵn sàng có biện pháp thích đáng ngay lập tức. Bà Huỳnh Thị Ngà là học trò hồi nhỏ của Thầy. Phải kể thêm ở đây xe kem của một người miền Bắc di cư có cô con gái tên Mai và xe bò viên của ông Tàu có đồ xí ngầu ăn bò viên. Thường thường là ông thắng. Trường hợp ông thua thì bò viên ông múc cho người thắng nhỏ hơn là loại bán bình thường cho khách.

Bây giờ, trở ngược ra đường Trần Quang Khải đi về phía Đa Kao. Trước khi đến một ngã năm. Phía bên trái là phòng nha khoa trang bị máy móc hiện đại của vợ chồng đều là Nha Sĩ. Vợ là Nha Sĩ tên Hạnh. Dáng người mảnh mai, trang nhã. Bệnh nhân đang đau răng được bà chữa trị, tự nhiên cảm thấy không đau. Bà có nụ cười đẹp, hiền từ, hai hàm răng trắng đều. Gia đình tôi là khách hàng quen thuộc của bà. Chồng là Không Quân Thiếu Tá Nha Sĩ Dương Quảng Định đã từng tu nghiệp ở Hoa Kỳ (phục vụ tại Trung Tâm Giám Định Y Khoa Không Quân.) Hai vợ chồng rất đẹp đôi. Đi thêm khoảng ba mươi thước gặp một Villa cổ, phía trước có Depot rác nhỏ. Các công nhân quét rác sau khi gom rác xong đem đến đây đổ.

Bên kia đường là chỗ cho thuê sách, tiểu thuyết và truyện kiếm hiệp Đức Hưng, kế bên là tiệm hàn gió đá Sáu An, tiệm hớt tóc Hải Vân. Cách đó vài căn là nơi chuyên sản xuất xích lô đạp và xe ba bánh có tên Ngọc Quế.

Khi đến ngã năm, bên tay trái là đường Trần Khắc Chân, nhìn về phía tay phải là đường Nguyễn Phi Khanh và Trần Văn Thạch (nay là Nguyễn Hữu Cầu.) Có nhà may Tụ Bảo, tiệm buôn Thế Giới, vừa trái cây, lò bánh mì, nhà Bác Sĩ Trần Văn Văn, Cinéma Modern, nhà sách Yếm Yếm Thư Quán.

Đối diện là xóm Cảnh Sát, vì đa số những gia đình ở đây đều phục vụ trong ngành Cảnh Sát và nhà Quái Kiệt Tùng Lâm. Hẻm này đi ra được đường Đinh Công Tráng. Căn nhà nằm ngay góc Nguyễn Phi Khanh và Trần Văn Thạch của ông bà Bùi Ngọc Phương. Ông tự phong cho mình là vua dầu hoả Việt Nam và dự định ứng cử Tổng Thống VNCH. Sau năm 1975 ông mất ở trong tù.

Nếu đi ngược chiều trên đường Nguyễn Phi Khanh, ngã ba đầu tiên là đường Huyền Quang có Sơn Trà Đình - Tín Nghĩa Hội, số 113 A Nguyễn Phi Khanh nằm ngay góc. Mỗi năm vào dịp Lễ Vu Lan có trình diễn Hát Bộ. Khách đi xem thường ném các quạt giấy có kẹp tiền lên sân khấu, để tưởng thưởng khi đến đoạn nào gây cấn, hấp dẫn. Lúc đó chiêm trống thi nhau gõ, đánh liên hồi. Tiếng la hét cổ vũ ầm ỉ. Nay đình Sơn Trà bị thu nhỏ lại diện tích vì người ta chiếm dụng làm nơi bán Vật Liệu Xây Dựng với gạch, cát, xi măng, xe ba bánh. Bà con đi ngang qua đều biết ngao ngán vì chỉ còn thấy tấm bảng có tên Đình Sơn Trà tượng trưng.

Đường Huyền Quang mang tên một vị Sư. Con đường dài khoảng hai mươi thước, đi hết đường Huyền Quang gặp đường Lý Trần Quán. Trên con đường này có nhà nam Tài Tử nổi tiếng Đoàn Châu Mậu. Ông bà có tất cả sáu người con: ba trai và ba gái. Tất cả đều có khiếu về âm nhạc, xử dụng được nhiều nhạc khí. Cô con gái út tên Thanh Tuyền cũng là một giọng ca khá nổi tiếng. Tài Tử Đoàn Châu Mậu mất vào năm 2000 ở Hạ Uy Di.

Quẹo trái là trường Mẫu Giáo Mạnh Mẫu. Nơi đây có nữ Nghị Viên Thành Phố nổi danh TKT, mà một dạo báo chí Sài Gòn hết lời ca tụng bà có biệt tài “vừa đánh răng, vừa huýt sáo.” Kế bên là Chả Cá Sơn Hải. Cuối đường sẽ gặp đường Hiền Vương và bên hông nghĩa trang Mạc Đĩnh Chi. Quẹo trái là Sở Vệ Sinh Thành Phố.

Ngã ba kế tiếp của đường Nguyễn Phi Khanh là Lý Văn Phục, có một Dépôt rác rất lớn. Các công nhân vệ sinh đưa rác về đây tập trung, trước khi các xe lớn đến chở đi tái chế và phế thải. Cuối đường là quán cà phê bà Chi, mà các bài viết về cà phê Sài Gòn cũ luôn luôn phải nhắc đến. Bây giờ con cháu bà vẫn tiếp tục ...

Trần Đình Phước

Nguồn: <https://groups.google.com/d/msgid/vbqgvn/CAAqdPnUuXNo3fbeJctxTfzk5n%3DzYR1qSAwNh5WcfzwqxXKHJyQ%40mail.gmail.com>.

www.vietnamvanhien.org

